

Univerzita Karlova, Filozofická fakulta
Ústav informačních studií a knihovnictví

POSUDEK VEDOUCÍHO DIPLOMOVÉ PRÁCE

Jméno diplomanta: Bc. Ivana Šlapáková

Název práce: Zpracování časopiseckých článků pro digitální knihovnu

Vedoucí diplomové práce: PhDr. Linda Jansová, Ph.D.

Bodový zisk za práci	Hodnocení
85 bodů	Výborně (1)

Předložená diplomová práce je zaměřena na zpracování časopiseckých článků pro digitální knihovnu, zejména pak na optimalizaci tohoto procesu s využitím analýzy vzorků bibliografických dat z heterogenních zdrojů. Práce je přehledně rozdělena do devíti hlavních kapitol, jimiž jsou *Úvod, Vývoj a aktuální stav zpracování časopiseckých článků v českém prostředí se zaměřením na českou článkovou bibliografii, Zpracování a zpřístupňování časopiseckých článků v Digitální knihovně AV ČR, Identifikace vhodných externích zdrojů bibliografických dat, Výběr vzorků bibliografických dat a jejich porovnání, Vyhodnocení využitelnosti bibliografických dat z externích zdrojů, Návrh optimalizace procesu zpracování článků v Digitální knihovně AV ČR a Závěr*. Většina z hlavních kapitol je dále členěna na podkapitoly.

Součástí práce jsou mj. i poznámkový aparát, obrázky (vývojové diagramy) a tabulky. S ohledem na téma práce hrají podstatnou úlohu právě tabulky, kterých je do práce zařazeno celkem 29.

Práce jako celek je zpracována kvalitně a je možné ji hodnotit stupněm výborně (1).

Podrobnější hodnocení (včetně komentáře) jednotlivých aspektů práce je obsaženo v níže uvedené tabulce.

Aspekt kv. práce	Vysvětlení	Hodnocení
metodologie a věcné zpracování tématu	<i>Po věcné stránce je práce zvládnuta výborně, navíc se diplomantce podařilo splnit cíl práce, přestože od doby zadání došlo v Knihovně AV ČR, v. v. i., s níž je téma práce svázáno, k řadě podstatných změn ve zpracování časopiseckých článků, především jejich záznamů.</i> <i>Jednalo se o nelehký úkol, neboť časopisecká produkce AV ČR zahrnuje desítky titulů a navíc bylo třeba se podrobně seznámit s různými pravidly pro tvorbu záznamů článků.</i> <i>Úkol byl sice zčásti usnadněn skutečností, že diplomantka</i>	40 bodů ze 40

Aspekt kv. práce	Vysvětlení	Hodnocení
	<p>pracuje přímo v Knihovně AV ČR, v. v. i., nicméně metodická náročnost diplomového úkolu značně přesáhla obvyklé požadavky kladené na magisterskou práci.</p> <p>V práci je využita mj. kvantitativní a kvalitativní analýza dat, jejíž výsledky jsou přehledně prezentovány v řadě tabulek.</p>	
přínos a novost práce	<p>Za jeden z hlavních přínosů práce lze pokládat skutečnost, že naznačuje možný způsob vyhodnocování vhodnosti stahování či kopírování bibliografických dat z různých zdrojů. Na první pohled by se mohlo zdát, že stahování či kopírování těchto dat je za všech okolností lepší volbou než tvorba těchto dat „na zelené louce“. Diplomantka nicméně prostřednictvím podrobné analýzy, která zahrnuje tři hlavní hlediska hodnocení (míru úplnosti excerptce zdrojových dokumentů, kvalitu zpracování a čas potřebný ke stažení nebo zkopírování záznamů), názorně dokládá, že v některých případech je stahování či kopírování záznamů výhodnější než jejich tvorba, ale v jiných případech tomu tak není.</p> <p>Postup, který diplomantka zvolila, je možné využít i pro případné další analýzy vhodnosti získávání dat z vnějších zdrojů ve srovnání s jejich tvorbou v dané instituci.</p> <p>Zmíněný postup navíc počítá s tím, že hodnocení vhodnosti externích zdrojů nespočívá pouze v porovnávání formátů dat, ale také v porovnávání pravidel použitých pro vyplňování hodnot jednotlivých polí (prvků) a jejich skutečného uplatnění v praxi.</p> <p>Především z těchto důvodů doporučuji alespoň vybrané části z diplomové práce publikovat v některém z odborných knihovnických časopisů (a případně je doplnit o výsledky testování kopírování a stahování v reálném provozu knihovny).</p>	20 bodů z 20
citování, korektnost citování, využití inf. zdrojů	<p>Práce obsahuje celkem 47 záznamů použitých zdrojů, které jsou citovány podle platné normy ČSN ISO 690, byť se v nich vyskytují dílčí nedostatky (např. ne vždy správná interpunkce mezi místem vydání a vydavatelem nebo nekonzistentní velikost písmen u výrazu „roč.“, resp. „Roč.“). Ty však čtenáři nebrání v případném dohledání zdrojových dokumentů. Až na několik výjimek převažují zdroje v češtině, což je ovšem dáno tematickým zaměřením práce. Na úplné záznamy použitých zdrojů diplomantka v textu odkazuje</p>	18 bodů z 20

Aspekt kv. práce	Vysvětlení	Hodnocení
	pomocí čísel. V textu (s výjimkou přílohy č. 1, kde se vyskytuje řada doslovných citátů sloužících jako stručný popis jednotlivých časopisů) jsou upřednostňovány parafráze, což hodnotím kladně, neboť parafráze přispívají k plynulosti textu.	
slohové zpracování	<p>Z hlediska stylistiky je třeba podotknout, že práce vykazuje některé nedostatky, které pravděpodobně odrážejí skutečnost, že některé části textu byly dopisovány těsně před odevzdáním práce. Jedná se například o ne zcela vhodnou podobu vět obsahujících URL na s. 17 práce nebo o větu „Poslední kapitola je závěrečná...“ v předmluvě. V textu také není vždy vhodně odkazováno na tabulky (viz např. s. 49) a obrázky (viz např. s. 23), takže některé věty pak z důvodu dvojnásobného uvedení výrazu „tabulka“ nebo „obrázek“ působí kostrbatě, nemluvě o nevhodných pádech.</p> <p>Pokud se týká odborné terminologie, v kapitole 1.1 diplomantka uvádí definice (resp. výklady) klíčových termínů používaných v práci (konkrétně se jedná o článek, analytické zpracování, bibliografii, metadatový záznam, časopis, ročenku, akademický časopis a digitální knihovnu). Terminologii (jak termíny uvedené v kapitole 1.1, tak další termíny) v textu používá správně, pouze ojediněle by bylo možné polemizovat např. s upřednostněním výrazu „metadatový záznam“ před obecnějším výrazem „záznam“ nebo s upřednostněním „autorských předmětových hesel“ před obvyklejšími „autorskými klíčovými slovy“.</p> <p>S ohledem na skutečnost, že téma práce propojuje tradiční svět katalogizace a modernější svět digitálních knihoven a že v obou případech je pro obdobné pojmy používáno odlišných termínů, si dovoluji konstatovat, že diplomantka terminologické stránce práce věnovala náležitou pozornost a terminologické problémy vyřešila uspokojivým způsobem.</p> <p>Rozsah práce odpovídá požadavkům kladeným na diplomovou práci, byť počet znaků (přepočet na normostrany) není v předmluvě uveden.</p>	5 bodů z 15
gramatika textu	Pokud se týká gramatické úrovně práce, dlužno podotknout, že v tomto směru práce poněkud zaostává. Vyskytuje se především řada chyb v interpunkci (například v místech, kde by byl vhodnější přívlástek těsný, je mnohdy uplatněn přívlástek volný, viz např. „základní pojmy, používané v této	2 body z 5

Aspekt kv. práce	Vysvětlení	Hodnocení
	<i>práci“ v předmluvě), ojediněle pak překlepy (např. v seznamu zkratk je u AACR2R uvedeno „revisited“ místo „revised“ či na s. 65 je výraz „požíván“ místo správného „používán“).</i>	
CELKEM		85 bodů ze 100

(Vzhledem k tomu, že hodnocení bylo realizováno s využitím tištěné verze práce, ještě na tomto místě podotknu, že v této verzi práce se vyskytovala dvakrát s. 23 a mezi seznamem obrázků a přílohou byly navíc zařazeny tři prázdné bílé listy.)

V Praze dne 24. 8. 2014

PhDr. Linda Jansová, Ph.D.